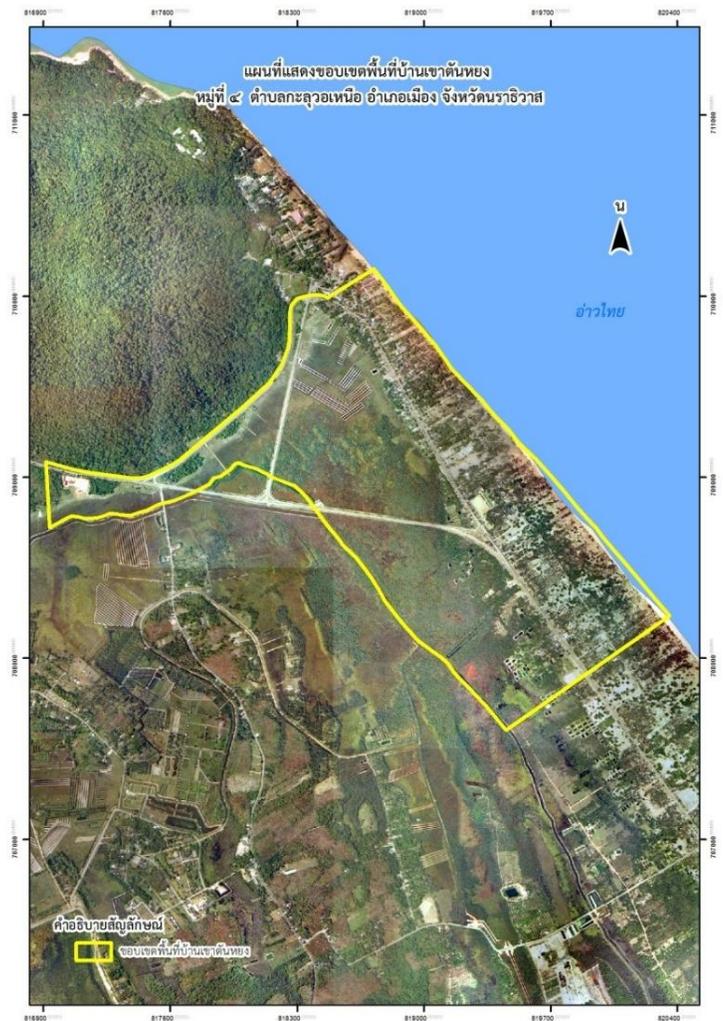

บ้านเขาดันหยง หมู่ที่ ๔ ตำบลกะลุวอเหนือ อำเภอเมือง จังหวัดนราธิวาส

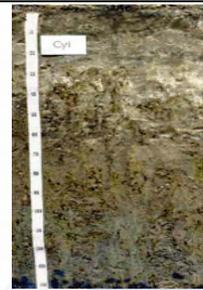
๑. ข้อมูลทั่วไป

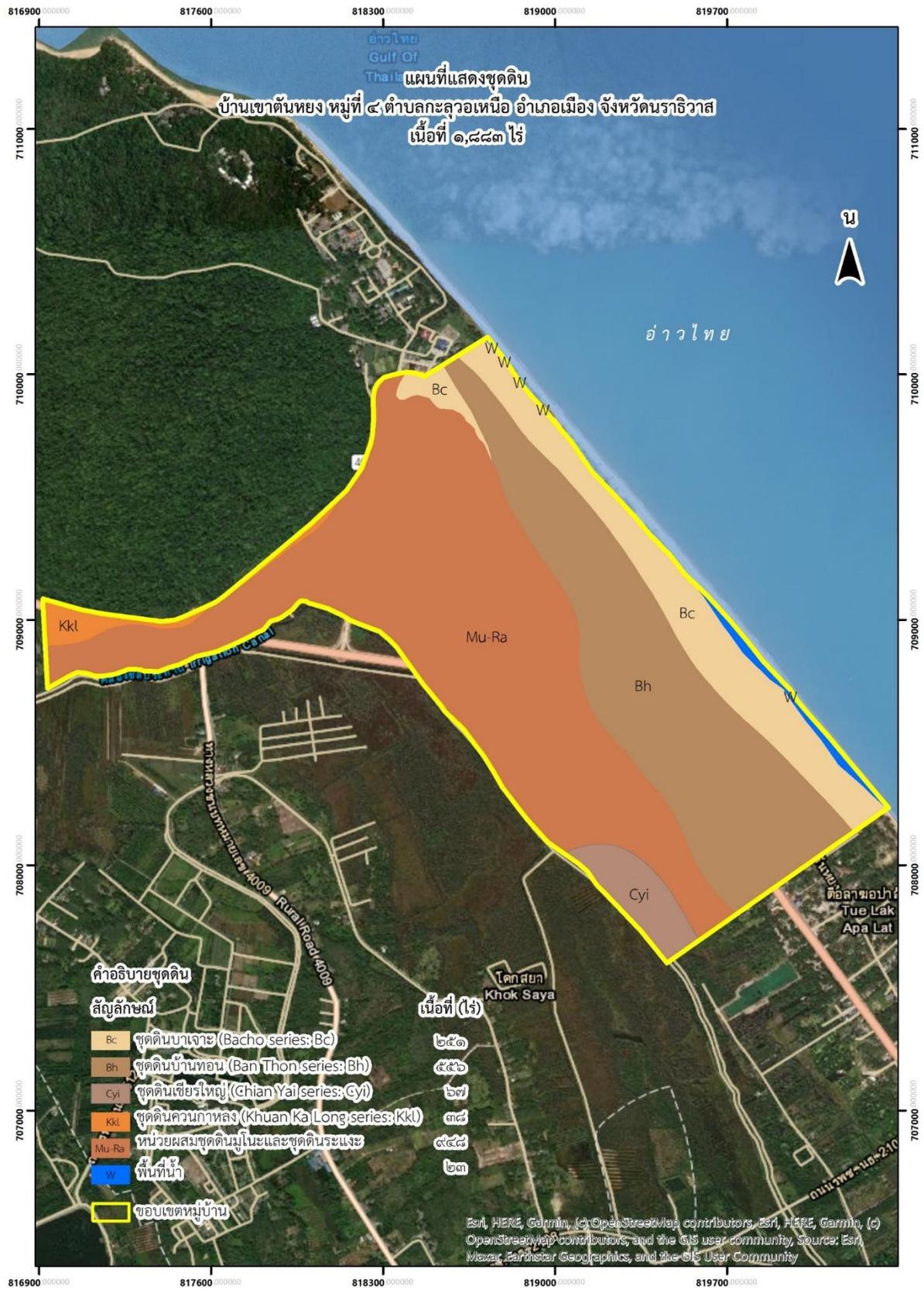
บ้านเขาดันหยง ตั้งอยู่หมู่ที่ ๔ ตำบลกะลุวอเหนือ อำเภอเมือง จังหวัดนราธิวาส เนื้อที่ ๑,๘๘๓ ไร่ มีประชากรทั้งหมด ๒๖๔ ครัวเรือน ๑,๑๒๔ ราย เป็นชาย ๕๖๔ ราย เป็นหญิง ๕๖๐ ราย นับถือศาสนาอิสลาม ๑,๐๘๕ ราย ศาสนาพุทธ ๓๙ ราย สถานที่สำคัญของชุมชน ได้แก่ สถานีประมงน้ำจืด สถานีตำรวจ กศน.ตำบลกะลุวอเหนือ มัสยิดบูเกะตันหยง และท่าหนักทักษิณราชนิเวศน์ โดยศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ ได้เข้าไปส่งเสริมแนวทางพัฒนาอาชีพทางการเกษตรในพื้นที่ดินทราย เพื่อเพิ่มศักยภาพให้เกษตรกรและพื้นที่ทำการเกษตร ให้เกษตรกรมีความรู้ ความเข้าใจ สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน

๒. สภาพพื้นที่

บ้านเขาดินหยง มีสภาพพื้นที่โดยทั่วไปเป็นที่ดอน สภาพดินเป็นดินทรายติดอ่าวไทย มีพื้นที่นาเป็นสภาพดินเปรี้ยวทางด้านทิศตะวันออกซึ่งติดกับทะเล สภาพพื้นที่ราบเรียบถึงลูกคลื่นลอนลาด คุณสมบัติเป็นดินทรายจัด ซึ่งประกอบด้วยชุดดิน ๔ ชุดดิน คือ ชุดดินบาเจาะ ชุดดินบ้านทอน ชุดดินบาเจาะ และชุดดินควนกาหลง ดังนี้

ชุดดิน	ลักษณะของชุดดิน	ภาพหน้าตัดดิน
ชุดดินบาเจาะ (Bc)	เป็นดินทรายสีมาก ดินบนมีเนื้อดินเป็นดินทรายหรือดินทรายเป็นดินร่วน มีสีน้ำตาลปฏิกิริยาดินเป็นกรดจัดถึงเป็นกรดปานกลาง (pH ๕.๕ - ๖.๐) ดินล่างมีเนื้อดินเป็นดินทรายหรือดินทรายเป็นดินร่วน มีสีน้ำตาล สีน้ำตาลปนเหลืองหรือสีเหลืองปนแดง ปฏิกิริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงเป็นกรดเล็กน้อย (pH ๕.๐ - ๖.๕)	
ชุดดินบ้านทอน (Bh)	ดินทรายนานาปานกลางถึงชั้นดานอินทรีย์ ดินบนเป็นดินทรายหรือดินทรายเป็นดินร่วนสีเทาหรือสีน้ำตาลปนเทา ปฏิกิริยาดินเป็นกรดจัดถึงเป็นกรดปานกลาง ดินล่างตอนบนมีสีขาว ชั้นดินล่างถัดไประหว่างความลึก ๕๐ - ๑๐๐ ซม. จากผิวดิน มีสีน้ำตาลเข้มหรือสีน้ำตาลปนแดงที่เป็นชั้นสะสมฮิวมัสและอะลูมิเนียมหรือมีเหล็กด้วย	
ชุดดินเชียรใหญ่ (Cyi)	เป็นดินเหนียวละเอียดสีมาก ดินบนมีเนื้อดินเป็นดินร่วนเหนียวปนทรายแป้งปนเศษพืช ปฏิกิริยาดินเป็นกรดจัดมาก (pH ๔.๕ - ๕.๐) ดินล่างมีเนื้อดินเป็นดินเหนียวหรือดินเหนียวปนทรายแป้งสีเทา ปฏิกิริยาดินเป็นกรดเล็กน้อยถึงเป็นกลาง (pH ๖.๕ - ๗.๐)	

๓. การส่งเสริมและพัฒนาพื้นที่

ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ ได้สำรวจและรวบรวมข้อมูลสภาพปัญหาในพื้นที่ โดยได้ดำเนินการจัดทำโครงการของงบประมาณทั้งในเรื่องการพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน การสนับสนุนองค์ความรู้ด้านต่าง ๆ อาทิ การฝึกอบรม สาธิตในพื้นที่ พร้อมสนับสนุนปัจจัยการผลิต ตลอดจนการศึกษาเรียนรู้ดูงานในพื้นที่ที่ ประสบผลสำเร็จ เพื่อให้เกษตรกรสามารถพัฒนาพื้นที่การเกษตรของตนเองและประกอบอาชีพการเกษตรอย่าง ยั่งยืนและพึ่งตนเองได้ โดยดำเนินกิจกรรมตั้งแต่ ตั้งแต่ปี ๒๕๒๖ - ๒๕๖๗ มีผลการดำเนินงานดังนี้

๓.๑ ด้านโครงสร้างพื้นฐาน

- เกษตรกรได้รับการปรับสภาพพื้นที่โดยการปรับปรุงแปลงนาลักษณะที่ ๓ (ขุดคู-ยกร่อง) เนื้อที่ ๘๑ ไร่ จำนวน ๑๖ ราย

๓.๒ อบรมหลักสูตร

- ๑) เกษตรกรได้รับการอบรมการปรับปรุงดินทรายจัด จำนวน ๒๐ ราย
- ๒) เกษตรกรได้รับการอบรมการปลูกพืชผักพืชไร่และไม้ผลในพื้นที่ดินทรายจัด จำนวน ๓๐ ราย
- ๓) เกษตรกรได้รับการอบรมการเพาะเห็ดฟางกองเตี้ยด้วยขี้เลื่อยไม้ยางพารา และผักตบชวา เพื่อเพิ่มรายได้ในครัวเรือน จำนวน ๒๔ ราย
- ๔) เกษตรกรได้รับการอบรมการปลูกมะนาวและการใช้ประโยชน์พื้นที่ที่มีพืชหลากหลายภายในแปลง จำนวน ๖ ราย
- ๕) เกษตรกรได้รับการอบรมการทำผลิตภัณฑ์จักรสานจากป่านั่น กระจูด และหญ้าแฝก เพื่อพัฒนาทักษะการแปรรูปผลิตภัณฑ์ให้มีคุณภาพ จำนวน ๑๐ ราย
- ๖) เกษตรกรได้รับการอบรมการเลี้ยงสัตว์ปีก (ไก่/เป็ด) จำนวน ๓๐ ราย
- ๗) เกษตรกรได้รับการอบรมการเลี้ยงแพะ-แกะสู่เกษตรกร จำนวน ๖ ราย
- ๘) เกษตรกรได้รับการอบรมการปลูกผักยกแคร่ จำนวน ๔ ราย
- ๙) เกษตรกรได้รับการอบรมการปลูกผักไร้ดิน (ไฮโดรโปนิคส์) จำนวน ๑ ราย

๓.๓ การสาธิตในพื้นที่

- ๑) เกษตรกรได้รับการสาธิตการใช้ปุ๋ยพืชสด จำนวน ๖ ราย
- ๒) เกษตรกรได้รับการสาธิตการทำ/การใช้ปุ๋ยหมักและน้ำหมักชีวภาพ จำนวน ๑๒ ราย
- ๓) เกษตรกรได้รับการสาธิตการใช้วัสดุปูนเพื่อปรับปรุงดิน (ปูนขาว โดโลไมท์ หินปูนฝุ่น) จำนวน ๖๔ ราย
- ๔) เกษตรกรได้รับการสาธิตการปลูกผักยกแคร่ จำนวน ๔ ราย
- ๕) เกษตรกรได้รับการสาธิตการปลูกผักไร้ดิน (ไฮโดรโปนิคส์) จำนวน ๑ ราย

๓.๔ การสนับสนุนปัจจัยการผลิต

๑) เกษตรกรได้รับการสนับสนุนวัสดุปรับปรุงบำรุงดิน (ปูนขาว โดโลไมท์ หินปูนฝุ่น ปุ๋ยหมัก พืชปุ๋ยสด) ให้แก่เกษตรกรเพื่อใช้ปรับปรุงดินเปรี้ยวจัด ปรับปรุงเพื่อเพิ่มความอุดมสมบูรณ์แก่ดินสำหรับใช้ในแปลงเกษตร ปลูกพืชผัก พืชไร่ ไม้ผล จำนวน ๖๔ ครัวเรือน

๒) เกษตรกรได้รับการสนับสนุนเมล็ดพันธุ์ผัก เพื่อส่งเสริมการปลูกพืชผักบริโภคในครัวเรือน ปลอดภัยจากสารพิษ และจำหน่ายสร้างรายได้ในครัวเรือนให้แก่เกษตรกร จำนวน ๒๐ ครัวเรือน

๓) เกษตรกรได้รับการสนับสนุนพันธุ์พืช (กิ่งพันธุ์ ท่อนพันธุ์อ้อย ฝรั่ง มะนาว มะพร้าว ส้มโอ) เพื่อส่งเสริมการใช้ประโยชน์พื้นที่บริเวณบ้าน และพื้นที่แปลงเกษตร จำนวน ๒๐ ครัวเรือน

๔) เกษตรกรได้รับการสนับสนุนพันธุ์ปลา (ปลานิล ปลาดุก ปลาตะเพียน) เพื่อส่งเสริมการเลี้ยงปลา ในกระชังและในร่องสวนและบ่อดิน จำนวน ๒๕ ครัวเรือน

๕) เกษตรกรได้รับการสนับสนุนพันธุ์สัตว์ (ไก่ แพะ เป็ด กบ) จำนวน ๓๐ ครัวเรือน

๖) เกษตรกรได้รับการสนับสนุนวัสดุการปลูกผักยกแคร่ จำนวน ๔ ครัวเรือน

๗) เกษตรกรได้รับการสนับสนุนวัสดุการปลูกผักไร้ดิน (ไฮโดรโปนิกส์) จำนวน ๑ ครัวเรือน

๘) เกษตรกรได้รับการสนับสนุนระบบท่อเพื่อให้มีน้ำใช้ในแปลงเกษตร จำนวน ๒ ครัวเรือน

๓.๕ การศึกษาดูงาน

๑) เกษตรกรได้รับการพัฒนาศักยภาพ โดยการศึกษาดูงานในพื้นที่ของเกษตรกรที่ประสบความสำเร็จในต่างจังหวัด (พิจิตร ตราด สงขลา) จำนวน ๕ ราย

๒) เกษตรกรได้รับการศึกษาดูงานของเกษตรกรที่ประสบความสำเร็จภายในจังหวัดนราธิวาส จำนวน ๒๐ ราย

๔. ผลการดำเนินงาน ปีงบประมาณ ๒๕๖๘

ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ ได้ดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ในพื้นที่บ้านเขาตันหยง เพื่อส่งเสริมพัฒนาอาชีพทางการเกษตร เพิ่มศักยภาพให้เกษตรกรมีความรู้ ความเข้าใจ และพัฒนาพื้นที่เกษตรของตนเอง สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน โดยมีผลการดำเนินงานปีงบประมาณ ๒๕๖๘ ดังนี้

๔.๑ อบรมหลักสูตร

๑) เกษตรกรได้รับการอบรมการปลูกพืชผักพืชไร่นาในพื้นที่ดินทรายจัด จำนวน ๓ ราย

๒) เกษตรกรได้รับการอบรมการอบรมการเลี้ยงเป็ดเทศ จำนวน ๑๕ ราย

๔.๒ การสาธิตในพื้นที่

๑) เกษตรกรได้รับการสาธิตการทำ/การใช้ปุ๋ยหมักและน้ำหมักชีวภาพ จำนวน ๘ ราย

๒) เกษตรกรได้รับการสาธิตการใช้วัสดุปรับปรุงดิน (ปูนขาว โดโลไมท์ และหินปูนฝุ่น) จำนวน ๓ ราย

๓) เกษตรกรได้รับการสาธิตการสาธิตการใช้ปุ๋ยพืชสด จำนวน ๑ ราย

๔.๓ การสนับสนุนปัจจัยการผลิต

๑) เกษตรกรได้รับการสนับสนุนวัสดุปรับปรุงดิน (ปูนขาว โดโลไมท์ หินปูนฝุ่น ปุ๋ยหมัก พืชปุ๋ยสด) เพื่อใช้ปรับปรุงดินทรายและดินเปรี้ยว เพิ่มความอุดมสมบูรณ์แก่ดินในแปลงเกษตรสำหรับการปลูกพืชผัก พืชไร่ และไม้ผล จำนวน ๓ ครัวเรือน

๒) เกษตรกรได้รับการสนับสนุนเมล็ดพันธุ์ผัก อาทิ ถั่วพู ถั่วพักยาว ข้าวโพด และอื่นๆ เพื่อส่งเสริมการปลูกพืชผักบริโภคในครัวเรือนปลอดภัยจากสารพิษ และจำหน่ายสร้างรายได้ในครัวเรือน จำนวน ๑ ครัวเรือน

๔.๔ การศึกษาดูงาน

เกษตรกรได้รับการพัฒนาศักยภาพ โดยการศึกษาดูงานในพื้นที่ของเกษตรกรที่ประสบความสำเร็จในต่างจังหวัด (พัทลุง ตรัง สงขลา) จำนวน ๑ ราย

๕. สภาพเศรษฐกิจและสังคม

๕.๑ การประกอบอาชีพ บ้านเขาตันหยง มีจำนวนครัวเรือนทั้งหมด ๒๖๔ ครัวเรือน ประชากรมีการประกอบอาชีพแบ่งเป็น อาชีพภาคการเกษตร จำนวน ๕ ครัวเรือน (๑.๘๙%) ซึ่งทำการเกษตรผสมผสาน จำนวน ๒ ครัวเรือน (๑.๗๕%) เกษตรเชิงเดี่ยว จำนวน ๓ ครัวเรือน (๑.๑๓%) และอาชีพนอกภาคการเกษตร จำนวน ๒๕๙ ครัวเรือน (๙๘.๑๑%) โดยมีการประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไปมากที่สุด รองลงมาประกอบอาชีพรับราชการ/ลูกจ้างของรัฐ ค้าขาย พนักงานเอกชนและอื่น ๆ

๕.๒ รายได้ประชากร จากการสำรวจข้อมูลรายได้เฉลี่ยประชากรบ้านเขาตันหยง (๒๖๔ ครัวเรือน) ของศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ ในปี ๒๕๖๘ พบว่า ประชากรมีรายได้เฉลี่ยเท่ากับ ๑๕๓,๙๗๗ บาท/ครัวเรือน/ปี ซึ่งมีประชากรที่มีรายได้เฉลี่ยต่ำกว่าค่าเฉลี่ย จำนวน ๙๙ ครัวเรือน (๓๗.๕๐%) และมีรายได้เฉลี่ยสูงกว่าค่าเฉลี่ย จำนวน ๑๖๕ ครัวเรือน (๖๒.๕๐%) ส่วนประชากรที่มีการประกอบอาชีพเกษตรเป็นอาชีพหลักมีรายได้ภาคการเกษตรเฉลี่ย ๗๐,๐๐๐บาท /ครัวเรือน/ปี

๕.๓ กลุ่มอาชีพ จากการสำรวจข้อมูลกลุ่มอาชีพในพื้นที่บ้านเขาตันหยง ของศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ ในปี ๒๕๖๘ พบว่า มีกลุ่มอาชีพ จำนวน ๖ กลุ่ม ประกอบด้วย กลุ่มปลูกผักบริเวณบ้านเพื่อบริโภค จำนวน ๕ ราย กลุ่มปลูกผักยกแคร่ จำนวน ๒ ราย กลุ่มพัฒนาอาชีพแม่บ้าน (ข้าวเกรียบ บูดู เย็บผ้า) จำนวน ๓๐ ราย กลุ่มทำประมงพื้นบ้าน จำนวน ๓๕ ราย กลุ่มเลี้ยงปลุคัสต์ว์ จำนวน ๑๒ ราย และกลุ่มเครื่องปั้นดินเผา จำนวน ๖ ราย

๖. การใช้ประโยชน์ที่ดิน

บ้านเขาตันหยง มีเนื้อที่ทั้งหมด ๑,๘๘๓ ไร่ ใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อการเกษตร ๘๓๓ ไร่ แบ่งเป็น ไม้ผล/ไม้ยืนต้น ๗๖๘ ไร่ ปาล์มน้ำมัน ๕๑ ไร่ พืชผักผสมผสาน ๑๔ ไร่ และเป็นพื้นที่ป่าเสื่อมโทรม ๕๕๖ ไร่ พื้นที่ขุดยกร่องร้าง ๓๐ ไร่ นาร้าง ๒๑ ไร่ พื้นที่ลุ่ม/ทุ่งหญ้า ๒๓๘ ไร่ แหล่งน้ำ ๒๕ ไร่ และชุมชน/สถานที่ราชการ ๑๘๐ ไร่ พื้นที่ทำการเกษตร ส่วนใหญ่ราษฎรมีการปลูก ไม้ผล/ไม้ยืนต้น ปาล์มน้ำมัน และพืชผักผสมผสาน

